

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра економіки, менеджменту та комерційної
діяльності

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва курсу	Конфліктологія
Викладачі	Володимир ЛИПЧАНСЬКИЙ, к. пед. н, доцент кафедри економіка, менеджмент та комерційна діяльність Тетяна ТУШЕВСЬКА, асистент
Контактні тел.	+38(067) 975-51-35 Липчанський В.О. +38(050) 132-10-33 Тушевська Т.В.
E-mail	lindervlad92@gmail.com tushevskayatv@gmail.com
Обсяг та ознаки дисципліни	Вибіркова дисципліна, змістових модулів – 2. Форма контролю: залік. Загальна кількість кредитів – 4, годин – 120, у т.ч. лекції – 18 годин, практичні заняття – 18 годин, самостійна робота – 84 годин. Формат: очний (offline / face to face) / дистанційний (online) Мова викладання: українська / англійська. Рік викладання – 2023
Консультації	Консультації проводяться відповідно до Графіку розміщеному в інформаційному ресурсі moodle.kntu.kr.ua; у режимі відео конференцій Zoom, через електронну пошту, Viber, Messenger, Telegram за домовленістю
Пререквізити	Ефективність засвоєння змісту дисципліни «Конфліктологія» значно підвищиться, якщо студент попередньо опанував матеріалом таких дисциплін як: фізіологія та психологія праці, комунікативний менеджмент, самоменеджмент

1. Мета і завдання дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Конфліктологія» – формування системи навичок та вмінь щодо ефективного управління конфліктними ситуаціями в сучасних умовах господарювання, накопичення у студентів комунікаційного безконфліктного досвіду спілкування, що сприяє

розвитку креативних здібностей студентів та спонукає до самореалізації фахівців, активізує пізнавальні інтереси, та евристичні здібності, які є визначальними для формування професійної майстерності та конкурентоздатності сучасного фахівця в галузі управління.

Завдання вивчення дисципліни:

- переводити досвід спілкування на рівень теоретичного осмислення, спираючись на отримані знання;
- поєднувати теоретичні та практичні аспекти отриманих знань з конфліктології;
- застосовувати отримані знання в професійній діяльності фахівців, зокрема у процесі організації ефективної комунікації, попередженні та успішного вирішення конфліктів задля формуванні власної управлінської стратегії спілкування.

2. Результати навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен

знати :

- основні поняття і теоретичні підходи до вивчення конфліктології, а також історію розвитку науки;
- проблематику, методи, основні досягнення і тенденції розвитку конфліктології;
- соціальний аспект конфлікту, який розглядається через структурну модель, наслідки та класифікацію конфліктів;
- специфіку динаміки та механізму виникнення конфлікту;
- процес управління конфліктними ситуаціями, принципи та методи даного процесу, а також моделі стратегії поведінки особистості в конфлікті;
- сутність, підходи та напрями прогнозування і профілактики конфліктів в організації;
- стратегії розв'язання конфліктів;
- специфіку переговорів, як форми вирішення конфліктної ситуації та форми колективного обговорення професійних проблем;
- причини та природу виникнення управлінських, організаційних, сімейних, політичних, релігійних конфліктів тощо, а також специфіку управління ними.

вміти :

- аналізувати індивідуально-типологічні та особистісні властивості співрозмовника та причини його поведінки;

- запобігати стресу, використовувати соціально припустимі способи його зняття;
 - використовувати позитивні складові корпоративної культури для подолання конфлікту інтересів;
 - дотримуватися етики управлінської діяльності, вдосконалювати стиль і методи керівництва персоналом;
 - діагностувати та аналізувати конфліктні ситуації, запобігати їх переростанню в конфлікт, своєчасно нейтралізувати конфліктні ситуації, використовувати відповідні структурні та особистісні методи управління конфліктами;
 - враховувати й обґрунтовувати співвідношення в оплаті праці різних груп і категорій працюючих, виходячи з їх ролі у виробничому процесі, кваліфікаційно-професійного досвіду, складності виконаних ними робіт та функцій рівня відповідальності й творчої активності, оцінки особистого внеску в кінцеві результати роботи підприємства;
 - вчасно діагностувати конфліктогени та уникати появи тригерів у спілкуванні;
 - формувати особистісну ділову поведінку працівників в організації;
 - аналізувати неформальні стосунки у колективі, співпрацювати з неформальними лідерами, усувати деструктивне лідерство;
 - регулювати міжособові стосунки між членами трудового колективу за допомогою психологічних методів управління;
 - гармонійно поєднувати індивідуальні, групові та масові форми виховної роботи;
 - застосовувати методи повчання, створення орієнтуючих умов та особистого прикладу
- набути соціальних навичок (soft-skills):***
- здійснювати професійну комунікацію, ефективно пояснювати і презентувати матеріал;
 - роботи в команді.

3. Політика курсу та академічна доброчесність

Очікується, що здобувачі вищої освіти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлювати наслідки її порушення. При організації освітнього процесу в Центральноукраїнському національному технічному університеті здобувачі вищої освіти, викладачі та адміністрація діють відповідно до: Положення про організацію освітнього процесу; Положення про організацію вивчення вибіркових навчальних дисциплін та

формування індивідуального навчального плану ЗВО; Кодексу академічної доброчесності ЦНТУ.

4. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Загальна теорія конфлікту.

Тема 1. Конфліктологія як наука. Конфлікт як соціальний феномен

Тема 2. Конфліктна ситуація та інцидент

Тема 3. Психологія конфлікту.

Тема 4. Динаміка і механізми конфлікту

Змістовий модуль 2. Управління конфліктами.

Тема 5. Процес управління конфліктами.

Тема 6. Методи та форми управління конфліктами.

Тема 7. Попередження і регулювання конфліктів.

Тема 8. Стратегія розв'язання конфліктів.

Тема 9. Роль керівника в управлінні конфліктами.

5. Система оцінювання та вимоги

Види контролю: поточний, підсумковий.

Методи контролю: спостереження за навчальною діяльністю здобувачів, усне опитування, письмовий контроль.

Рейтинг студента із засвоєння дисципліни визначається за 100 бальною шкалою, у тому числі: перший рубіжний контроль – 50 балів, другий рубіжний контроль – 50 балів.

Семестровий залік полягає в оцінці рівня засвоєння здобувачем вищої освіти навчального матеріалу на лекційних, практичних, семінарських або лабораторних заняттях і виконання індивідуальних завдань за стобальною та дворівневою («зараховано», «не зараховано») та шкалою ЄКТС результатів навчання.

6. Рекомендована література

Базова

1. Боковець В. В., Соколовська В. В. Управління конфліктними ситуаціями в роботі з персоналом. *Ефективна економіка*. 2020. № 10. – URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=8244> (дата звернення: 17.06.2022).

2. Конфліктологія : навч. посіб. / Л. М. Герасіна, М. П. Требін, В. Д. Воднік та ін. Харків : Право, 2012. 128 с.

3. Менеджмент соціальних конфліктів : методичні рекомендації [О. В. Івачевська, Н. С. Малєєва, І. В. Петренко, О. Г. Цукур] / за наук. ред. І. В.

Петренко; Національна академія педагогічних наук України, Інститут соціальної та політичної психології, 2020. 77 с.

4. Методичні вказівки до вивчення дисципліни «Конфліктологія» для студентів денної форми навчання за спеціальностями 281 «Публічне управління та адміністрування» та 051 «Економіка» (Управління персоналом і економіка праці) / Уклад. В.О. Липчанський, Т. В. Тушевська. Кропивницький : ЦНТУ, 2019. 82 с.

5. Миронова О. М. Конфліктологія : навчальний посібник / О. М. Миронова, О.В. Мазоренко. Х. : Вид. ХНЕУ, 2011. 168 с.

6. Managing Conflict and Negotiation. SAGE publishing : веб-сайт. URL: https://www.sagepub.com/sites/default/files/upm-binaries/58510_Nahavandi_Chapter_11_proof.pdf (дата звернення: 25.08.2022).

7. McConnon Shay & Margaret (2008). Conflict management in the workplace.

8. Zartman I William. (2008). Negotiation and Conflict Management Essays on theory and practice. 300 p.

Допоміжна

1. Васильєва О.А. Психологія ділового спілкування : навчально-методичний посібник / О.А. Васильєва. Ізмаїл : ІДГУ, 2018. 177 с.

2. Петрінко В.С. Конфліктологія: курс лекцій, енциклопедія, програма, таблиці. Навчальний посібник. Ужгород : Видавництво УжНУ «Говерла», 2020. 360 с.

3. Пічугіна Т. С. Управління змінами. Навчальний посібник. Х. : ХДУХТ, 2017. 226 с.

4. Поляков В. А. Технологія кар'єри / В. А. Поляков. Х.: ЕКО, 2008. 272 с.

5. Психологія конфлікту : Навчально-методичний посібник для підготовки магістрів усіх форм навчання/ В.Ф.Орлов, О.М.Отитч, В.Я. Галаган, О.О.Фурса. К.: ДЕТУТ, 2008. 422 с.

6. Психологія управління: курс лекцій для студентів денної і заочної форм навчання напряму підготовки 6.030103 «Практична психологія» / укладач О.С. Юрков. Мукачево: МДУ, 2017. 179 с.

7. Скібіцька Л.І. Організація праці менеджера. Навч. посібник. К.: Центр учбової літератури, 2010. 360 с.

8. Сочинська-Сибірцева І. М. Креативні технології управління конфліктними ситуаціями на вітчизняних підприємствах. Бізнес Інформ. 2012. №. 10. С. 271-275.

Інформаційні ресурси

1. <http://buklib.net> – Наукова бібліотека "Буковина".

2. <http://pidruchniki.ws> – Українські підручники о-нлайн.

3. <http://zakon4.rada.gov.ua/laws> - Законодавство України.
4. <https://pdp.nacs.gov.ua/> - Портал управління змінами
5. www.Management.com.ua - Інтернет-портал для управлінців
6. www.commonground.org.ua – Вирішення конфліктів в Україні та закордоном (Український центр порозуміння)
7. www.horting.org.ua/note/1455 – Психологічний захист та його механізм
8. www.ispc.org.ua – International Security and Partnership Center, Центр міжнародної безпеки та партнерства
9. www.kmbs.ua/storage/files/_brochure.pdf – Український центр медіації
10. www.lawhelper.com.ua – Бюро примирення Ірини Калінської.
11. www.nbuv.gov.ua – офіційний сайт Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського.
12. www.nspp.gov.ua – Національна служба посередництва і примирення
13. www.portal.rada.gov.ua – проєкт Закону «Про медіацію» №7481

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри економіки, менеджменту та комерційної діяльності, Протокол № 1 від 15 серпня 2022 р.